

פְּנִינִים נִפְלָאִים וּמְתוּקִים עַל הַפְּרָשָׁה

זֶרַע שְׂמִשׁוֹן

מְתוּךְ הַסֵּפֶר הַמְּסֻלָּל "זֶרַע שְׂמִשׁוֹן" שֶׁחִבְרוּ הַמְּקַבֵּל הָאֱלֹקִי הַקְּדוֹן רַבִּי שְׂמִשׁוֹן חַיִּים נַחֲמָנִי זְכַר צְדִיק וְקָדוֹשׁ לְבָרָכָה. אֲשֶׁר בְּקֶשׁ שִׁילְמָדוֹ בְּסִפְרוֹ וְהַבְּטִיחַ יִשׁוּעוֹת רַבּוֹת לַמְּקַיְמִי בְּקִשְׁתּוֹ.

פְּרֻשֵׁת נְשֵׂא תִשְׁפָּ"ב • גְּלִיוֹן 191

תּוֹרַת שְׂמִשׁוֹן

רְמֵז נִפְלָא בְּפִסּוּק 'שְׁלוֹם רַב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל'

יֵשׂא ה' פְּנֵיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׁם לְךָ שְׁלוֹם (ו' כו): רַבְּנוּ הַזֶּרַע שְׂמִשׁוֹן זַלְהֵ"ה מְרַחֵב לְבָאֵר אֶת מַהוּת וּמַעֲלַת בְּרַפְתְּ הַשְּׁלוֹם, וּבִתְחִלַּת דְּבָרָיו מְפָרֵשׁ בְּדֶרֶךְ דְּרוֹשׁ פּוֹנֵת הַפִּסּוּק (תהלים קיט, קסה) 'שְׁלוֹם רַב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ וְאִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל', דְּהִנֵּה יֵשׁ לְדַקְדָּק מַהוּ כְּפַל הַלְשׁוֹן שְׂבַפְסוּק, הֲלֵא בּוֹדָאֵי שְׂאָם יֵשׁ לְהֶם שְׁלוֹם לֹא יִהְיֶה לְהֶם מְכֻשׁוֹל, שְׁהָרִי מַהוּת הַשְּׁלוֹם הֵינּוּ שֶׁחָכַל עַל מְקוֹמוֹ כְּרֵאוּי מְבַלִּי שׁוּם בְּעִיּוֹת וּמְכֻשׁוֹלוֹת.

וּמְפָרֵשׁ הַזֶּרַע שְׂמִשׁוֹן זַלְהֵ"ה: שְׂבַפְסוּק יֵשׁ רְמֵז נִפְלָא לְמַה שְׂפִסְק בְּמִגְן אַבְרָהָם (או"ח סימן סו ס"ק ב) בְּשֵׁם הַרְשֵׁב"א, שֶׁמִּתֵּן לְכַתְּחִלָּה לְשֵׁאל בְּשְׁלוֹם חֲבֵרוֹ שְׂקוּרָא קְרִיאַת שְׂמַע, וְאַף עַל פִּי שִׁיּוּדַע שֶׁחֲבֵרוֹ יִצְטָרֵךְ לְהַפְסִיק בְּאַמְצַע לְהִשְׁיב לֹא לְשְׁלוֹם. וּלְפִי זֶה מִתְבָּאֵר הֵיטֵב פּוֹנֵת הַכְּתוּב 'שְׁלוֹם רַב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתְךָ', הֵינּוּ שְׂרֵאוּי שֶׁהָאוֹהֲבִים אֶת קִיּוּם הַתּוֹרָה יִרְבוּ בְּאַמִּירַת שְׁלוֹם אֶחָד לְחֲבֵרוֹ, וְעַנְּנָן הַדְּגֻשֵׁת הַרְבּוּי הֵינּוּ לְרֵמֵז שְׂאֵפְלוֹ בְּזִמְנָן שְׂנֵרָאָה שְׂאִין רֵאוּי לִזְמַר שְׁלוֹם, כְּגוֹן בְּעַת שֶׁחֲבֵרוֹ אוֹמֵר קְרִיאַת שְׂמַע, גַּם בְּשַׁעָה זֹאת יֵאמֵר שְׁלוֹם לְחֲבֵרוֹ. וְשְׂמָא יַחֲשֵׁשׁ הָאָדָם שֶׁבְּכָךְ עוֹבֵר בְּאִסּוּר שֶׁל לְפָנָי עוֹר אֵל תִּתֵּן מְכֻשׁוֹל (ויקרא יט יד), כִּי מְכֻשִׁיל אֶת חֲבֵרוֹ שִׁיִּצְטָרֵךְ לְהִשְׁיב לֹא שְׁלוֹם בְּאַמְצַע אֲמִירַת קְרִיאַת שְׂמַע, עַל כֵּן סִיּוּם הַכְּתוּב 'אִין לְמוֹ מְכֻשׁוֹל', הֵינּוּ שְׂבּוֹדָאֵי לֹא יִהְיֶה נַחֲשֵׁב לֹא כְּמוֹ שֶׁשְׂעָה מְכֻשׁוֹל בְּכָךְ, כִּי בְּאַמִּירַת שְׁלוֹם לֹא יַחֲשֵׁב

לֹא הַדְּבָר לְשׁוּם חֵטָא וְעוֹן, כִּי אֲדַרְבֵּה יֵשׁ לְהַקְב"ה חֲבִיבוֹת גְּדוּלָּה בְּהַתְּנַהּגוֹת בְּמִדַּת הַשְּׁלוֹם. (זֶרַע שְׂמִשׁוֹן' פִּרְשַׁתְנוֹ אוֹת י)

אֵף עַל יְדֵי הַתְּרוּמָה שֶׁתְּקַנּוּ חֲכָמִים זֹכִים לְהַתְּבָרֵךְ בְּעִשְׂרֹת

זְכַר תְּרוּמָה לְכָל קְדָשִׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לְכַהֵן לֹא יִהְיֶה וְאִישׁ אֶת קְדָשָׁיו לֹא יִהְיֶה אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לְכַהֵן לֹא יִהְיֶה (ה, ט-י):

מְקֻשָּׁה רַבְּנוּ הַזֶּרַע שְׂמִשׁוֹן זַלְהֵ"ה, כְּשֶׁנִּדְיַק בְּפִסּוּק, נִמְצָא כִּי ג' פְּעָמִים נִכְתָּב בְּפִסּוּק: לֹא יִהְיֶה, לֹא יִהְיֶה, לֹא יִהְיֶה, וְיֵשׁ לְחֲבִין מַה בְּאֵה הַתּוֹרָה לְלַמְּדֵנוּ בְּהַדְּגָשָׁה זֹאת?

וּמִבְּאֵר רַבְּנוּ זַלְהֵ"ה עַל פִּי דְבָרֵי הַרְמְב"ם (הלכות תְּרוּמוֹת פ"א ה"ה): אִין חֲיִיבִים מִן הַתּוֹרָה לְהַפְרִישׁ תְּרוּמָה אֲלֵא בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּד, וּנְבִיאִים תְּקַנּוּ אֵף בְּאַרְצֵי שְׁנַעַר, מִפְּנֵי שֶׁרַב יִשְׂרָאֵל הָיוּ מְצוּיִן שָׁם, וְחֲכָמִים הִרְאִישׁוּנִים הַתְּקִינוּ אֵף בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם וּבְעַמּוֹן וּמוֹאָב מִפְּנֵי שֶׁהֵם סְבִיבוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְהִנֵּה מְצִינּוּ שְׁדָרְשׁוּ חז"ל (ברכות סג.) אִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לְכַהֵן לֹא יִהְיֶה, לֹא יִהְיֶה מִמּוֹן הַרְבֵּה. שְׂמִי שְׁנוֹתֵן אֶת הַתְּרוּמוֹת זֹכֵה לְהַתְּבָרֵךְ בְּמִמּוֹנוֹ וְלְהַתְּעַשֵּׂר.

וּלְפִי זֶה מִבְּאֵר רַבְּנוּ שֶׁהַתּוֹרָה רְצָתָה לְרֵמֵז שֶׁבְּכָל ג' תְּרוּמוֹת אֵלוֹ, יִהְיֶה לֹא מִמּוֹן הַרְבֵּה, וְלֹא רַק בְּהַפְּרָשַׁת הַתְּרוּמָה שְׂבַאֲרָצֵי יִשְׂרָאֵל מִתְּבָרֵךְ מִמּוֹנוֹ. אֲלֵא גַם אִם הַפְּרִישׁ בְּאַרְצֵי שְׁנַעַר, וּבְאַרְצֵי מִצְרַיִם, לֹא יִהְיֶה מִמּוֹן הַרְבֵּה. וְאִם כֵּן מוֹיָבן מְדוּעַ כְּתִבָּה הַתּוֹרָה ג' פְּעָמִים "לֹא יִהְיֶה". (זֶרַע שְׂמִשׁוֹן' פִּרְשַׁתְנוֹ אוֹת ב)

לְכַוֵּן שַׁבַּת קוֹבֵט

הוֹפִיעַ הַסֵּפֶר זֶרַע שְׂמִשׁוֹן הַמְּבוֹאֵר

עַל שִׁיר הַשִּׁירִים

פִּרְטִים בְּטֵל: אֶרֶז"ב 347-496-5657 א"י 02-80-80-500

כֹּלֵךְ מִתְּשַׁנְּיָתֵי יַמְדָּא עִם לְרֵעַ מֵאַנּוּ

הוֹצֵאת הַגְּלִיוֹן וְהַפְּצַתָּ לְרֵפוּאת

רַחֵל בַּת סַעֲדָה

שְׁהִנִּיתוּחַ יַעֲבֹר בְּהַצְלָחָה

וְיִהְיֶה לָּהּ בְּרִיאַת אֵינֶתָה וְהַחֲלֻמָּה קְלָה וְמוֹחֵרָה

זְכוֹת רַבְּנוּ הַבְּטוּחוֹתֵינוּ וּבְרִכוּתֵינוּ הַכְּבוֹדוֹת יַעֲמוּד לְהַתְּבָרֵךְ בְּכָל

וּנְיֻכִים תְּחִלּוּתָה בְּגִים כְּנִי כְּנִים כְּשֶׁתּוֹלֵי זִיתִים סְבִיב לְשִׁלְחֻכְס, חֲכָמִים וּבְנֻיִים, וְכַתִּים מְלֻאִים כֹּל טוֹב, גַּם טוֹבֵר גַּם כְּכּוֹד לֹא יִסּוּפוּ מְזוֹרְעִים

בְּרַכַּת הַמַּחֲבֵר מְתוּךְ הַקְּדוּמֵי הַסֵּפֶר

הוֹצֵאת הַגְּלִיוֹן וְהַפְּצַתָּ לְזִכּוֹת

אַהֲרֹן בֶּן גִּיטֵל בִּילֵא

וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ וְכָל הַנְּלוּיִם אֵלָיו

לְשַׁפְּעַ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה גְּדוּלָּה בְּכָל מוֹכַל כָּל

זְכוֹת רַבְּנוּ הַבְּטוּחוֹתֵינוּ וּבְרִכוּתֵינוּ הַכְּבוֹדוֹת יַעֲמוּד לְהַתְּבָרֵךְ בְּכָל

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש
- הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

באור בפילות הפסוק

**וְכַל תְּרוּמָה לְכָל קֹדֶשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ
לִפְנֵיהֶן לֹא יִהְיֶה וְאִישׁ אֶת קֹדְשׁוֹ לֹא יִהְיֶה אִישׁ
אֲשֶׁר יִתֵּן לִפְנֵיהֶן לֹא יִהְיֶה (ה, ט-י):**

יש להבין מפני מה כפל הכתוב ענין זה שלושה פעמים. ועוד, למה כפל לומר ג' פעמים "לֹא יִהְיֶה". ומצינו בחז"ל כמה דרשות בזה, ויש לנו לישוב פשוטו של מקרא.

מתנות הכהנה נחלקים לשלושה

ומפרש האור החיים הקדוש זלה"ה: שלושה פסוקים אלו באים ללמדנו כללות כ"ד מתנות אשר חלק ה' לכהנים, וכתבם הרמב"ם (הלכות בכורים פ"א) וזה לשונו: כ"ד מתנות שנתן לכהנים נחלקים לה' חלקים, שהם ג'. הא' הם קדשים שזוכים מן המקדש ואלו הם. בשור חטאת. בשור אשם. שלמי צבור. מותר העמר. שיירי מנחות. שתי הלחם. לחם הפנים. שמן מצרע. עורות קדשים. חזה ושוק של שלמים. המורס מן התודה. המורס מאיל נזיר. בכור בהמה טהורה. והבפורים. הרי אלו י"ד מתנות שכלן צריכין הבעלים להביאם ולתנם לכהן וכלן קדש. חלקה ב' הם התרומה. ותרומת מעשר. והחלה. וחלקה ג' הם המתנות. וראשית הגז. שדה אחזה. פדיון הבן. פדיון פטר חמור. גזל הגר. והתרמים. שהם חלין ועל הכהן לחזר אחריהם, עד כאן דברי הרמב"ם.

בשור הקדש בבית המקדש

ולפי זה יש לבאר את דברי הכתובים, כנגד חלקה ראשונה שהם י"ד מתנות שיש בהם ב' הדרגות שהם קדש וצריכין ישראל להביאם למקדש ולתנם לכהן אמר הפסוק "וְכַל תְּרוּמָה לְכָל קֹדֶשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" הרי הזכיר עליהם שם קדש, "אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לֵה" הרי הזכיר הבאתם שהם יקריבו אותם למקום המקדש.

תרומות ומעשרות שנוטלים הכהנים

וכנגד חלקה ב' שהם תרומה ותרומת מעשר וחלה אמר "וְאִישׁ אֶת קֹדְשׁוֹ לֹא יִהְיֶה", הזכיר לשון הקדש לומר כי מדבר במתנות המקדשים, ולא הזכיר בהם הקרבה כי הכהן יחזר אחריהם, ואין האדם מחזר אחר הכהן.

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

צדיקים בעולם הזה סמוכים על שלחן אביהם

חלין פרק קמ"א (ג, ב), גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחיהיהם. הצדיקים נקראים בנים להקדוש ברוך הוא, שהרי עושים רצונו של מקום, וכן הכתוב אומר (תהלים ב, ז) 'ה' אמר אלי בני אתה, 'בנים אתם לה' אלהיכם' (דברים יד, א). ובפרק קמ"א דמציעא דף י"ב (ע"ב) אמרינו, בן גדול וסומך על שלחן אביו, זהו קטן. ואף כאן, הצדיקים, כל זמן שהם חיים, הם סומכים על שלחן הקדוש ברוך הוא, שיתן להם מזונות ופרנסה, שאין להם כלום משלהם, דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קדושין לט, ב), ומשום הכי, נקראו קטנים. אמנם, כשמתו והם אוכלים משלהם, ונהנים בעולם הבא כפי זכותם, אז נקראו גדולים, שאינם סמוכים עוד על שלחן אביהם. (אות יב)

עלי התפון להוכיח את חנה

פרק ה' דברכות (לא, ב) 'וישחטו את הפר' וכו', אמר ליה, מימר שפיר קאמרתי, מיהו מורה הלכה בפני רבך אתה, וכל המורה הלכה בפני רבו חיב מיתה וכו', ע"כ. קשה, דכיון שהיה יודע עלי בזה הנער שבכמה תפלות ותחנונים נתרצה הקל לחננו לאמו, היה לו לרחם עליו, במפל שפן שחכם שמחל כבודו, כבודו מחול. ויש לומר, דאין הכי נמי שהיה מוחל לו אלא שהיה מראה שלא היה רוצה למחול לו, והיתה פונתו להוכיח את חנה, ולומר לה, מדוע תשאלי ממני למחל לבגד, ולא כף עשית לצרתך, שבבכל בן שנולד לחנה, מתו שנים של פנינה (מדרש שוחר טוב שמואל סימן ה), את לא מחלת לה, גם אני לא אמחל לבגד. (אות יב)

הטעם שהזמינו את המלאך לסעד אצלם

וזהו שאמרו ז"ל (ברכות ס"א, א) 'זיקם וילך מנוח אחרי אשתו' (שופטים יג, יא), אחר דבריה ואחר עצתה. וקשה, דמאי דבריה ומאי עצתה איכא הכא, והלא כל מה שעשתה צוה להם המלאך. אלא ודאי רצו לומר, 'אחר דבריה' לחשב אותו לנביא, כמו שחשבה היא, 'ואחר עצתה' להזמין אותו לסעד עמהם. וזהו מטעם מה שכתב הבחיי בפרשת כי תצא, שיש מצוה שמתן שכרה אריכות ימים כמצות שלוח הקן וכבוד אב ואם, ויש מצוה שמתן שכרה בנים כהכנסת אורחים. ומשום הכי היא נתנה לו עצה להזמין אותו לאכל עמהם, כדי שיהיה הבן הנולד בשביל זכותם נמי, ואף הקדוש ברוך הוא רצה כף, דמחשבה טובה הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה (קידושין מא, א). (אות י)

זרע שמשון ע"ר 580624120